

2.4 SIVISTYSTOIMI

Kunta järjestää perus- ja lukiokoulutuksen; muusta toisen asteen koulutuksesta vastaa Järvisen koulutuskuntayhtymä eli Jami. Eri-ikäisten vapaa-ajan ohjattua toimintaa sekä taiteiden perusopetusta järjestävät Järvilakeuden kansalaisopisto ja Härmänmaan musiikkiopisto, joille kunta maksaa kuntaosuudet opetuksesta. Sivistystoimi ylläpitää kouluverkkoa, johon kuuluu Lappajärven yhteiskoulu keskustassa ja kaksi kyläkoulua, 2-opettajaiset Länsirannan ja Rantakankaan koulu. Vuodet 2018 ja 2019 on koulujärjestelyissä eletty poikkeusaikaa, koska koulukeskuksen vanha puoli on ollut suljettuna ja se purettiin kesällä 2019. Keskustan alueen lasten opetusta on järjestetty kyläkouluilla sekä opetuksen käyttöön on vuokrattu ns. Kivikoulu.

Sivistystoimeen kuuluu myös kirjaston ylläpitäminen sekä vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuuksien järjestäminen kuntalaisille, kesäasukkaille ja kunnan matkailupalvelujen käyttäjille. Kunnan tarjoamien palvelujen ydintä on kirjastopalvelut. Niitä tarjotaan niin pääkirjastolla kuin kirjastoautonkin avulla.

Uuden koulun rakentaminen käynnistyi syksyllä 2019. Koko urakka kilpailutettiin KVR-urakkana, hankkeeseen palkattiin ulkopuolinen rakennuttajakonsultti. Sivistystoimi on ollut aktiivisesti mukana koulun suunnittelussa, mm. Pedagoginen suunnitelma, sekä koko hankkeen seurannassa sekä jatkosuunnittelussa. Uuden koulun kalustamisen suunnittelua ja toiminnallisuuksia esimerkiksi av-laitteiden osalta on tehty koko syksy 2019.

Kirjaston ja vapaa-ajan haasteena on ollut myös kiinteistöt. Vapaa-ajan toimintoja ja samalla myös koulujen liikuntatuntien pitoa helpotti jonkin verran Jamin liikuntasalin vuokraaminen kunnalle. Kirjaston tilannetta seurataan koko ajan.

2.4.1 Sivistystoimen hallinto

Hallinto keskittyi normaalin toiminnan ylläpitämiseen sekä erityisesti koulunkäynnin järjestämiseen poikkeustilanteessa. Uuden koulun suunnittelu alusta asti on ollut vuoden suurin työllistäjä ja hanke. Pedagoginen suunnitelma valmistui helmikuussa 2019. Opettajakuntaa oli KVR-tarjousten arvioinnissa mukana ja koko syksy on suunniteltu eri toimintoja ja osia uudesta koulusta. Hankkeiden seuranta ja talousvastuu oli koulutoimistolla. Vuonna 2019 koulupuoli oli mukana kuudessa eri hankkeessa, joissa kunnan rahoitusosuus vaihteli 20 – 50 % välillä. Sama määrä hankkeita on ollut muutaman vuoden. Liikuntahallista eli monitoimihallista on tarkemmin elinvoimapalveluiden kohdalla. Sivistystoimi on toiminut vetäjän roolissa monitoimihallihankkeessa.

Sivistyslautakunta käsitteli vuoden aikana mm. uuden koulun pedagogista suunnitelmaa, teknisen työn tilan rakentamista Jamin tiloihin sekä useaan kertaan koulujen kuntoarvioita ja tilannekatsauksia. Lautakunta päätti tehdä selvityksen kyläkouluista toukokuussa 2019. Sitä käsiteltiin ensimmäisen kerran loppuvuodesta 2019, jolloin päätettiin tehdä vanhemmille kysely ja siihen sekä selvitykseen palataan vuoden 2020 puolella. Vuoden aikana oli kaksi virkaa auki ja molempiin saatiin pätevät viranhaltijat. Henkilökunnan ja oppilaiden sekä opiskelijoiden hyvinvointia on seurattu kyselyin sekä ohjeistamalla työterveyden ja kouluterveyden puoleen.

Tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimi/ Tavoite	Mittari	Ta 2019	Tp 2019
Uuden koulun suunnittelu	Suunnitelma ja rakennussuunnitelma valmiina uutta koulua	Oikein mitoitettu ja toimiva, terveellinen koulukokonaisuus	Toteutunut

	varten		
Lapsivaikutusten arvioinnin tekeminen	Kunnassa tehdään lapsivaikutuksen arviointi (mukana henkilökunta, lapset ja nuoret sekä huoltajat)	Uuden koulun suunnittelussa kuunnellaan asiakaskuntaa	Tehty ja henkilökunta sekä lapset ja nuoret ovat olleet mukana niin ideointi- kuin suunnitteluvaiheessakin.
Uuden liikuntahallin suunnittelu	Liikuntahallin suunnitelma on valmis ja toteuttamiskelpoinen	Liikuntahallin suunnitelma eri käyttäjäryhmiä kuunnellen	AVIn kuulemisen jälkeen tehtiin uusi suunnitelma ja liikuntahallisuunnitelma on vuodelle 2021.

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot				1.503,48	-1.503,48
Toimintamenot	-114.020		-114.020	-105.835,58	-8.184,42
Toimintakate	-114.020		-114.020	-104.332,10	-9.687,90
Tilikauden yli-/alijäämä	-114.020		-114.020	-104.332,10	-9.687,90

2.4.2 Esi- ja perusopetus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Lappajärvellä perusopetusta annettiin kaikille luokka-asteille Lappajärven yhteiskoulussa ja alaluokkaikäisille (0. – 6. –luokat) Länsirannan ja Rantakankaan kouluilla. Vuoden 2018 aikana tehdyt oppilaiden siirrot jatkuivat koko kevään 2019 ja jatkuivat lukuvuoden 2019-2020. Kivikoulua vuokrataan edelleen ja yhteensä kolme opetusryhmää on siirretty kyläkouluille.

Vuoden aikana on päivitetty Etelä-Pohjanmaan yhteistä opetussuunnitelmaa. Uutena opetussuunnitelmaan hyväksyttiin A1-kielen varhentaminen 1. luokalta lähtien. Varsinainen kielenopetus alkaa kevätlukukaudella 2020.

Koulukeskuksen vanha puoli purettiin kesän ja alkusyksyn 2019 aikana ja uuden koulun rakentaminen alkoi syyskuussa 2019. Perusopetuksen LAVA- eli lapsivaikutusten arviointi -ryhmä sekä PESU- eli pedagogisen suunnitelman työryhmä yhdistettiin syksyllä 2019 ja ryhmä alkoi valmistella koulun kalustekilpailutusta ja tv-t-varustusta sekä käyttöä.

Kesällä 2019 kyläkouluja, erityisesti Länsirannan koulua, peruskorjattiin. Korjaukset olivat molemmilla kouluilla rakenteisiin kohdistuvia; lisäksi Länsirannalla on tarkistettu ja säädetty useamman kerran ilmastointia. Ainakin Länsirannan koulun remontti näyttää onnistuneen.

Perusopetuksen laatuarviointi tehtiin keväällä 2019 kuten aiempinakin vuosina. Lukuvuoden 2018-2019 kehittämiskohteista Terveellinen ja turvallinen kouluympäristö arvosana oli 2 eli välttävä. Päätöksiä on tehty uudesta koulusta, mutta kouluilla on vielä paljon tehtävää. Kehittämiskohde Terveyttä ja osallisuutta edistävä koulu arvioitiin hyväksi (4). Näin koko koulutoimessa sekä yhteiskoulussa. Länsirannan koululla kehittämiskohteena oli yhdysluokkaopetuksen kehittämisen, mutta opetusryhmien lisääntyessä siirtojen myötä koululla, kehittämistehtävä ei ollut enää sitä lukuvuotta koskeva. Rantakankaan koulu sai kehitettyä oppilaskuntatoimintaansa hyvin (4), oppilaiden mielestä kiitettävästi (5).

Uusiksi kehittämiskohteiksi valittiin 1. Koulujen tv-t-varustus ja kalustus. Perusopetus on mukana suunnittelemassa niin uuden koulun tv-t- ja av-tekniikkaa sekä kalustusta. Myös kyläkouluilla kehitetään

tv:tä ja yhteyksiä. 2. Positiivinen pedagogiikka. Aloitetaan uuden toimintakulttuurin luominen tekemällä positiivisen pedagogiikan käyttöönottosuunnitelma ensi lukuvuonna; positiivinen pedagogiikka otetaan käyttöön kaikilla luokka-asteilla 0.-9. Lukuvuoden aikana järjestetään myös kaikille aiheesta koulutusta.

Tavoitteiden toteutuminen

Perusopetus/ Tavoite	Mittari	Ta 2019	Tp 2019		
Uuden koulun suunnittelu	Osallistujat rakennustoimikunnassa ja eri työryhmissä	Henkilökunta on mukana suunnittelemassa uutta koulua ja erityisesti pedagogiikkaan vaikuttavia ratkaisuja	Toteutunut. Aktiiviset työryhmät toimineet koko vuoden		
Pedagoginen suunnitelma uutta koulua varten	Suunnitelma tehtynä	Suunnitelmassa kuvataan koulutoimen tahtotila siitä, miten opetusta halutaan järjestää. Suunnitelma ohjaa koulun suunnittelua ja rakentamista.	Tehty. Pedagoginen suunnitelma oli koko koulun kilpailutuksen ja suunnittelun pohjana.		
Osallisuuden lisääminen	Verrataan kyselyn avulla tuloksia kouluterveyskyselyyn	Oppilaiden osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet lisääntyvät; osallisuutta edistää myös yhteistyö ulkopuolisten toimijoiden kanssa	Osallisuus toteutunut hyvin. Pidetty mm. osallisuuskalenteria.		
	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	44.000		44.000	47.649,74	-3.649,74
Toimintamenot	-2.777.796	-7.000	-2.784.796	-2.787.643,29	2.847,29
Toimintakate	-2.733.796	-7.000	-2.740.796	-2.739.993,55	-802,45
Poistot ja arvonalentumiset	-148.452		-148.452	-789.823,56	641.371,56
Tilikauden yli-/alijäämä	-2.882.248	-7.000	-2.889.248	-3.529.817,11	640.569,11

2.4.3 Peruskoulujen yhteinen ja muu toiminta

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Yhteiseen toimintaan kuului koulutoimessa järjestettävä erityisopetus sekä muu yhteinen toiminta.

Koulupsykologipalvelut ostettiin kevätlukukauden 2019 aikana ostopalveluna noin 1 pv/viikko.

Palvelutuottaja sanoi sopimuksen irti ja syksy 2019 on jouduttu toimimaan lähes kokonaan ilman palveluja.

Oppimistutkimukset saatiin sovittua. Evijärven kunnan kanssa suunniteltu yhteinen koulupsykologihanke kaatui Evijärven päätökseen olla lähtemättä mukaan.

Kahden vakituisen erityisopettajan lisäksi lukuvuosina 2015 – 2019 on palkattu yksi erityisopettaja lisää lähinnä Satama-toiminnan tukitoimiin. Lukuvuonna 2019-2020 tuen tarve on lisääntynyt entisestään ja yhteiskoululle on palkattu toinenkin määräaikainen erityisopettaja. Yläluokkien 7. - 9. käytössä on yksi erityisopettaja.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteinen toiminta/ Tavoite	Mittari	Ta 2019	Tp 2019
Kunnassa on käytettävissä oma koulupsykologi koulujen käyttöön	Psykologipalvelut tuotetaan joko omana toimintana yhteistyössä Evijärven kanssa tai ostopalveluna	Koulujen käytössä on 1.8.2019 alkaen vähintään 2 pv/vk koulupsykologi.	Ei toteutunut. Vain minimimäärä saatu ostopalveluna

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	45.450		45.450	76.776,24	-31.326,24
Toimintamenot	-546.820		-546.820	-544.322,51	-2.497,49
Toimintakate	-501.370		-501.370	-467.546,27	-33.823,73
Tilikauden yli-/alijäämä	-501.370		-501.370	-467.546,27	-33.823,73

2.4.4 Lukio

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Lukion tehtävänä oli tarjota laadukasta toisen asteen yleissivistävää koulutusta, joka antaa opiskelijoille hyvät oppimisedellytykset ja tulokset. Lukio teki yhteistyötä eri toisen asteen toimijoiden kanssa niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Myös kansainvälinen toiminta on ollut mukana lukion toiminnassa usean vuoden.

Lukio on jatkanut eriasteisia yhteistyöhankkeita eri toimijoiden kanssa mm. Pohjalta pintaan -hanke vuosina 2017-2019 kuuden eri lukion kanssa sekä kansainvälisenä Nordplus -hankkeena From the bottom to the surface. Lukio on aloittanut uuden LOPSin 2021 valmistelun kahdeksan lukion kokoonpanossa. Uusina hankkeina käynnistyi OVELA-oppikirjalainaus hanke yhteistyössä Alajärven, Evijärven ja Vimpelin sekä erityisesti kirjastojen kanssa ja Korkeakoulut lukioon -hanke, jossa kuuden lukion lisäksi on mukana SeAmk ja Vaasan yliopisto. Hanke huipentuu keväällä 2020 yhteiseen teemaviikkoon.

Lukion oli mukana tarvittavilta osin uuden koulun suunnittelussa sekä lapsivaikutusten arvioinnissa.

Lukio jatkoi erikoistumista aloittamalla luonnontieteellisen linjan opetuksen ja käynnisti markkinoinnin uudella tavalla. Lukion nimeksi vaihtui 1.1.2020 Lappajärven geolukio. Yhteishaussa voi nyt hakea lukioon joko yleislinjalle tai suoraan luonnontieteelliselle linjalla. Uudella nimellä ja uudentyyppisellä markkinoinnilla haetaan opiskelijoita oman paikkakunnan ulkopuolelta. Lukion etuina on ollut lukuvuonna 2019-2020 muun muassa se, että lukion on tarjonnut ilmaisten tietokoneiden lisäksi myös ilmaiset ensimmäisen lukuvuoden oppikirjat. Tämä on onnistunut niin OPH:n OVELA-hankkeen kuin kunnan oman panostuksen avulla.

Opiskelijoiden arviointiin on kiinnitetty entistä enemmän huomiota ja lukiossa on tehty oppiainekohtaista arviointisuunnitelmaa, jossa ovat esillä niin itse- ja vertaisarviointi kuin kurssin aikainenkin arviointi. Suunnitelma on tehty yhdessä Kristiinankaupungin suomenkielisen lukion kanssa.

Lukiorakennuksen kuntoa on selvitetty pitkin vuotta 2019. Kesällä 2019 tehtiin ensimmäinen lattiaremontti tiloihin, joiden materiaali-voc-tulokset osoittivat muovimaton alla olevat muutokset. Remontti ei onnistunut toisen tilan osalta, ja sen remontti jatkui vuoden 2019 lopulla. Vuoden 2020 talousarvioon on suunniteltu lukiorakennuksen 2. kerroksen lattiaremontti.

Tavoitteiden toteutuminen

Lukio/ Tavoite	Mittari	Ta 2019	Tp 2019
Lukion markkinoinnin käynnistäminen	Uusi mainos ja mainostaminen	Uusi esite ja mainostaminen tietyille kohderyhmälle	Toteutui
Arvioinnin uudistaminen	Arviointisuunnitelma	Keväällä 2019 lukiolla on oma arviointisuunnitelma	Tehtiin yhteistyössä toisen lukion kanssa. Jatkuu vielä lv. 2019-2020
Lukion erikoistuminen edelleen	Yhteishaussa uusi kokonaisuus esillä	Lukiossa voi suorittaa Matkailu&palvelu -kokonaisuuden sekä lukio profiloituu uudelleen	Uusi kokonaisuus valmis. Lisäksi vielä toinen eli luonnontieteellinen linja. Lukio vaihtoi nimensä 1.1.2020 Lappajärven geolukioksi.

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	20.200		20.200	50.845,62	-30.645,62
Toimintamenot	-665.809		-665.809	-669.000,05	3.191,05
Toimintakate	-645.609		-645.609	-618.154,43	-27.454,57
Poistot ja arvonalentumiset	-50.845		-50.845	-52.825,68	1.980,68
Varausten ja rah.muutokset				26.787,13	-26.787,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-696.454		-696.454	-644.192,98	-52.261,02

Oppilaiden ja opettajien määrä; mukana esikoululaiset ja esikoulunopettajat. Tässä taulukossa oppilaat sijoitettu oman koulunsa mukaan eli yhteiskoulun siirrossa olevat oppilaat yhteiskoulun määrissä.

Koulu	2018-2019		2019-2020 syyslukukausi	
	oppilaat	opettajat	oppilaat	opettajat
Länsirannan koulu	25	2	24	1,6
Rantakankaan koulu	31	2	33	2
Yhteiskoulu				
Alaluokat + esi- ja erityisopetus	155	12	152	12
Yläluokkalaiset	85	13	77	12
Yhteensä		29		28,6
Valo (valmistava opetus)	4	1	2	-
Lukio*	59	6	59	6
Yhteensä		36		35

Muuta henkilöstöä oli yhteensä 16 – , kuraattori, keittäjiä, koulunkäynninohjaajia ja koulusihteeri.

* Evijärvi ostaa yhden Lappajärven lukion opettajan työpanoksesta noin puolet.

Oppilaiden ja opettajien määrä; mukana esikoululaiset ja esikoulunopettajat. Tässä taulukossa oppilas- ja opettajamäärät syyslukukauden 2019 todellisen tilanteen mukaan.

Koulu	2018-2019		2019-2020 syyslukukausi	
	oppilaat	opettajat	oppilaat	opettajat
Länsirannan koulu	58	5	49	3,6
Rantakankaan koulu	42	3	43	3
Yhteiskoulu				
Alkuopetus Kivikoulu	63	4	59	4
Alaluokat 3.-5. yhteiskoulu	47	4	56	6*
Yläluokkalaiset	85	13	75	12
Yhteensä		29		28,6
Valo (valmistava opetus)	4	1	2	-
Lukio	59	6	59	6
Yhteensä		36		35

* alaluokkien erityisopettajat kaikki tässä luvussa

2.4.5 Ammatillinen ja muu koulutus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Härmänmaan musiikkiopistossa Lappajärven opetusasteessa aloitti syksyllä 2019 neljä (edellisinä 9, 8 ja 10) uutta oppilasta. Lappajärveläisiä lapsia ja nuoria on musiikkiopisto-opintojen parissa syksyllä 2019 48 oppilasta (edellisinä vuosina 35, 35) ja varhaisiän musiikkikasvatuksen parissa syksyllä 2019 yhteensä 15 (edellisinä vuosina 19 ja 19) eli yhteensä 62 lasta ja nuorta.

Yleisten aineiden eli musiikin hahmotusaineiden suorituksia tehtiin 18 kappaletta (edellisinä vuosina 14, 17 ja 15) ja solististen aineiden suorituksia 12 kappaletta (edellisinä vuosina 2, 7 ja 7). Musiikkiopiston opiskelijat ovat esiintyneet vuoden aikana useissa eri konserteissa sekä osallistuneet yhteisiin tapahtumiin musiikkiopiston muiden opetusasteiden opiskelijoiden kanssa. Huhtikuussa kaikille alakouluille tarjottiin musiikkiopiston koulukonsertit koulupäivien aikana.

Musiikkiopistolta on tarkastettu joka vuosi budjettiin varattava määräraha. Sopimuksen mukaan Lappajärveltä laskutetaan ennakolasku kahdessa erässä: kuluvan vuoden kesäkuun aikana sekä vuoden lopussa. Tasaus suoritetaan aina tilinpäätöksen valmistuttua seuraavan vuoden ennakolaskun yhteydessä. Koulun tilaongelmat eivät ole juurikaan vaikuttaneet musiikkiopiston antamiin tunteihin tai tilajärjestelyihin, koska musiikkiopisto on toiminut lähes kokonaan lukion puolella useamman vuoden.

Lappajärven kunta on mukana Järvilakeuden kansalaisopiston kannatusyhdistyksessä. Vuonna 2019 kansalaisopiston toiminnassa keskeistä on ollut kuntayhteistyön ja kumppanuuksien kehittäminen. Yhteistyötä on lisätty etenkin kunta- ja vapaa-aikatoimen sekä aikuissosiaalityön kanssa. Teatteritaiteen perusopetus käynnistyi myös Lappajärvellä.

Vuonna 2019 kursseja toteutui Lappajärvellä 103 (edellisenä vuotena 102). Lyhytkurssien ja luentojen määrää on pyritty edelleen lisäämään. Osallistujia oli kaikkineen 1424 (edellisvuotena 1229) ja opiskelijoita (yhteen kertaan laskettuna) 563 (edellisenä vuotena 557). Uusia lappajärveläisiä opiskelijoita oli kaiken kaikkiaan 172. Näistä 40 oli osallistunut Umakoon eli uuteen maahanmuuttajien kielikoulutukseen. Yksi uusien osallistujien määrää selittävä tekijä oli Lappajärven kulttuuritoimen ja Nelimarkka-museon kanssa yhteistyössä järjestetty Antti Tuurin luento Levoton mieli.

Lappajärvellä pidetyistä opetustunneista noin 35 % oli liikunnan, 23 % musiikin ja 13 % kielten opetusta. Kädentaitojen ja kuvataiteen opetusta järjestettiin saman verran eli kumpaakin runsaat 9 % opetustunneista. Muusta järjestetystä opetuksesta voi mainita esimerkiksi järjestyksenvälöjan peruskurssin.

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-78.160		-78.160	-79.585,31	1.425,31
Toimintakate	-78.160		-78.160	-79.585,31	1.425,31
Tilikauden /alijäämä yli-	-78.160		-78.160	-79.585,31	1.425,31

2.4.6 Kirjasto

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Kirjaston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille tasapuolisesti tietoa, virkistystä, elämyksiä, ammattitaitoisen henkilökunnan palvelut sekä tilat opiskeluun ja tapahtumien järjestämiseen.

Toimipaikkoina ovat kirjasto ja kirjastoauto. Kirjasto on auki viitenä arkipäivänä viikossa ja kirjastoauto kiertää kolmena päivänä viikossa. Omatoimikirjasto on käytettävissä ma - su 7 - 21.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kirjaston tavoitteena on olla kulttuuri- ja tietokeskus. Se tarjoaa monipuolisen, ajantasaisen ja kysyntää vastaavan aineistokokoelman lisäksi pääsyn monipuolisiin tietoyhteiskunnassa tarvittaviin tietopalveluihin tarjoamalla tietokoneita ja Internet-yhteydet verkossa asiointia varten.

Kirjaston yhteistyö eri tahojen kanssa on ollut toimivaa. Asiakkaita ovat erityisesti kiinnostaneet kirjaston näyttelyt, kirjailijavieraat sekä erilaiset toiminnalliset työpajat. Yhteistyötä on tehty Järvilakeuden kansalaisopiston ja Eepos -kimpan kanssa. Antti Tuurin esitys Levoton mieli -illan järjesti yhteistyössä Lappajärven kulttuuritoimi ja kirjasto, Nelimarkka-museo ja Lappajärvi-seura. Ohjelmaa on järjestetty myös lapsille ja nuorille, mm. kouluvierailut. Kirjasto järjesti syksyllä 2019 lehtikyselyn asiakkaille; vastausten perusteella kirjaston lehtivalikoima on hyvä joskin muutamia toiveita tuli ja osa pystyttiin toteuttamaan vuodelle 2020.

Kirjaston henkilökunta on ollut vuonna 2019 tiukoilla henkilökunnan poissaoloista johtuen, jonkun verran kirjasto käytti sijaisia erityisesti kesälomien aikana ja lyhyen aikaa marras-joulukuussa.

Kirjaston omatoimiaikaan tuli muutos, sillä Lappajärven lukion opiskelijat ja opiskelijakunnan hallitus teki aloitteen omatoimikirjaston aukiolojen muuttamisesta joka päivä ma - su klo 7 – 21 (aiemmin ma – pe klo 9 – 21 ja la – su klo 9 – 18) ja esitys hyväksyttiin sivistyslautakunnassa, Siv.ltk. 05.09.2019 § 40.

Kirjasto/Tavoite	Mittari	Tp 2017	Tp 2018	Tp 2019
Kaikilla kuntalaisilla samanlaiset mahdollisuudet kirjastopalveluihin	Lainaajien määrä	1184	1 161	960 *)
	Lainat/vuosi	48 885	51 525	48 205 *)
	Kävijät/vuosi	39 839	39 992	38 812 *) Kävijälaskuri oli osan vuotta toimimatta, luku on arvio.
Lainaukset verrattuna tavoitteisiin	Kokonaislainaus/asukas	Kokonaislainaus/ asukas/	Kokonaislainaus/ asukas/	Kokonaislainaus/ asukas/
	Lappajärvi	15,39	16,41	15,66
	Etelä-Pohjanmaa	17,37	18,36	-
	Koko Suomi	15,57	15,43	*) (ei tietoa, ei julk. vielä)
	Kirjasto-poliittinen suositus 18,00			*) Kirjastotilastot tarkistaa AVI ja vahvistaa ja julkaisee

				virallisesti 1.4.2020.
--	--	--	--	---------------------------

*) Huom. Kirjastoauto ei ollut liikenteessä kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa lainkaan aiheuttaen siten laskua lainaajien määrään, lainausmääriin sekä kävijämäärään.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso
Eepos -kimpan yhteisten e - palveluiden markkinointi ja käytön lisääminen	E-lehtien käytön lisääminen	Toteutunut. Vuoden 2019 kirjasto-tilastojen valossa e-Magz ja e-Press palveluiden käyttö oli edelleen noussut vuoteen 2018 verrattuna. Em. palveluiden käyttö on lisääntynyt kirjaston henkilökunnan havaintojenkin mukaan.
Uuden koulu/kirjastorakennuksen suunnittelussa mukanaolo	Kirjastopalveluiden tarpeiden huomiointi	Ei ole toteutunut.

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti muutos	+	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2.000		2.000		2.207,20	-207,20
Toimintamenot	-226.003		-226.003		-216.960,91	-9.042,09
Toimintakate	-224.003		-224.003		-214.753,71	-9.249,29
Tilikauden yli- /alijäämä	-224.003		-224.003		-214.753,71	-9.249,29

2.4.7 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus:

Lappajärven kunta on ostanut varhaiskasvatuspalvelut 1.8.2014 lähtien Kauhavan kaupungilta. Kauhava on vastannut henkilöstöstä, tarvittavista atk-ohjelmista ja hankkinut lasten hoidossa, kasvatuksessa ja opetuksessa tarvittavat materiaalit ja välineet hoitopaikkakohtaisen määrärahan puitteissa. Lappajärven kunnan vastuulla on olleet kiinteistöt, siivous, ruokahuolto ja irtaimisto. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan pedagogisen jatkumon turvaamiseksi on toiminut varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työryhmä.

Toiminnalliset tavoitteet:

Päiväkoti Ullanlinna on toiminut vuoden 2018 alusta neljäosastoisenä.

Osastojen ikäryhmittelyä on uusittu vuosien 2015–2016 tavanomaista suuremman syntyvyyden vuoksi. Vuoden 2019 tavoitteena oli lapsen tarpeista lähtevä ja kehitystä tukeva varhaiskasvatus, sekä henkilökunnan ammattitaidon vahvistaminen toiminnan suunnittelussa, lapsihavainnoinnissa, dokumentoinnissa ja toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Varhaiskasvatukseen on hankittu lisää välineistöä havainnoinnin ja dokumentoinnin avuksi, mm. iPad:it käytössä kaikilla osastoilla, ryhmissä ja perhepäivähoidossa. Henkilöstöä on myös koulutettu laitteiden käyttöön. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ovat ajantaisaiset.

Neliosastoisen päiväkodin avulla on myös tavoitteena ollut varhaiskasvatuspalveluiden riittävyys saavutettu. Ryhmäperhepäiväkodit Länsiranta ja Itämuksula ovat taanneet varhaiskasvatuspalvelujen

saatavuuden sivukylissä. Kirkonkylän alueella on toiminut alkuvuoden neljä, ja syksystä alkaen eläköitymisen vuoksi kolme perhepäivähoitajaa.

Haasteena on ollut ammattitaitoisen henkilöstön saaminen. Etenkin lastentarhanopettajien rekrytoiminen on ollut ongelmana. Kolmea lastentarhanopettajan toimea hoitaneet lastenhoitajat.

Itämuksulan ryhmis on toiminut suunnitelmien mukaan kolmen perhepäivähoitajan toimella.

Länsirannan ryhmis on syksystä 2019 toiminut täydellä lapsiryhmällä, ja sinne on edelleen jonottamassa lapsia. Perhepäivähoitajia on ollut suunnitelmista poiketen neljä (suunniteltu 3), koska muulla tavoin ei ole pystytty takaamaan lain määräämää suhdelukua. Länsirannalle on vuoden 2019 aikana muuttanut uusia lapsiperheitä ja siksi hoitopaikkojen tarve on ollut tavallista suurempi.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteinen toiminta/ Tavoite	Mittari	Ta 2019	Tp 2019
Lapsen tarpeista lähtevä, lapsen kaikenpuolista kehitystä tukeva varhaiskasvatus	Varhaiskasvatussuunnitelmat ovat ajantasaiset. Havainnointi ja dokumentointi keskeisenä osana toimintaa. Henkilökunnalla on käytössä tarvittavat havainnointi- ja dokumentointivälineet.	Suunnitelmallinen, lapsen yksilölliset tarpeet huomioonottava varhaiskasvatus. Ammattitaitoinen henkilökunta, jolla on tarvittavat tvt-aidot	Toteutunut
Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat kysyntään kunnan eri alueilla	Palvelut pystytään tuottamaan lakisääteisessä ajassa.	Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan perheiden tarpeita vastaavasti	Toteutunut

Vuosi 2019	Päiväkotihoido	Perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito
Lapsia kokopäivähoidossa	54	12	16
Lapsia osapäivähoidossa	8	5	7
Hoitopäiviä kokopäivä/osapäivähoito	9990	2641	4478

Vuosi 2018	Päiväkotihoido	Perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito
Lapsia kokopäivähoidossa	43	18	18

Lapsia osapäivähoidossa	19	6	11
Hoitopäiviä kokopäivähoidossa	8756	3067	2439
Osapäivähoito	1301	367	1035

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintamenot	-1.345.299		-1.345.299	-1.371.263,48	25.964,48
Suunnitelman mukaiset poistot				-1.560,96	1.560,96
Tilikauden yli-/alijäämä	-1.345.299		-1.345.299	-1.372.824,44	27.525,44

SIVITYSTOIMI YHTEENSÄ

	Budjetti 2018	Bu-muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	111.650		111.650	178.982,28	-67.332,28
Toimintamenot	-5.753.907	-7.000	-5.760.907	-5.774.611,13	13.704,13
Toimintakate	-5.642.257	-7.000	-5.649.257	-5.595.628,85	-53.628,15
Poistot ja arvonalentumiset	-199.297		-199.297	-844.210,20	644.913,20
Varausten ja rahastojen muutokset				26.787,13	-26.787,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-5.841.554	-7.000	-5.848.554	-6.413.051,92	564.497,92